

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Postanowienia ogólne. Cele edukacyjne. Wykaz celów szczegółowych dla klas I-III. Rola, rodzaj i funkcje oceny. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów. Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach. Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych.

Rozdział I - Postanowienia ogólne.

1. Przedmiotowy System Oceniania w zakresie edukacji wczesnoszkolnej, zwany dalej PSO został opracowany na podstawie rozporządzenia MENiS z dnia 30 kwietnia 2007 r (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
2. PSO jest integralnym składnikiem WSO (Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania) i stanowi jego załącznik.
3. PSO określa warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów I etapu edukacyjnego, zgodnie z podstawą programową.
4. Mówiąc o ocenianiu w klasach I-III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości i umiejętności, a także ich postaw społeczno- emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.

Rozdział II - Cele edukacyjne.

1. Cele kształcenia – wymagania ogólne

Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym. Ważne jest również takie wychowanie, aby dziecko w miarę swoich możliwości było przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą. Należy zadbać o to, aby dziecko odróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę. Jednocześnie dąży się do ukształtowania systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach IV–VI szkoły podstawowej.

2. Zadaniem szkoły jest:

- realizowanie programu nauczania skoncentrowanego na dziecku, na jego indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się;
- respektowanie trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń–szkoła–dom rodzinny;
- rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych dziecka;
- kształtowanie u dziecka pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy;
- poszanowanie godności dziecka; zapewnienie dziecku przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki i zabawy, działania indywidualnego i zespołowego, rozwijania samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie, ekspresji plastycznej, muzycznej i ruchowej, aktywności badawczej, a także działalności twórczej;
- wyposażenie dziecka w umiejętność czytania i pisania, w wiadomości i sprawności matematyczne potrzebne w sytuacjach życiowych i szkolnych oraz przy rozwiązywaniu problemów;

- dbałość o to, aby dziecko mogło nabywać wiedzę i umiejętności potrzebne do rozumienia świata, w tym zagwarantowanie mu dostępu do różnych źródeł informacji i możliwości korzystania z nich;
- sprzyjanie rozwojowi cech osobowości dziecka koniecznych do aktywnego i etycznego uczestnictwa w życiu społecznym.

Wykaz celów szczegółowych dla klas I- III

I. Treści nauczania – klasa I szkoły podstawowej

1. Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiadania się. Dbłość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych.

Uczeń kończący klasę I:

a) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,
- w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

b) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,
- korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

c) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślnego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

2. Język obcy nowożytny. Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem. Uczeń kończący klasę I:

- rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
- rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

3. Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki. śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie. Uczeń kończący klasę I:

- a) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
- b) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki, płaśając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- c) realizuje proste schematy rytmiczne (fogestami, ruchem całego ciała);
- d) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- e) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- f) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

4. Edukacja plastyczna. Poznajowanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu. Uczeń kończący klasę I:

- a) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
- b) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- c) wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- d) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

5. Edukacja społeczna. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Uczeń kończący klasę I:

- a) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- b) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych; grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- c) wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
- d) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- e) zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- f) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- g) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- h) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

6. Edukacja przyrodnicza. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej. Uczeń kończący klasę I:

- a) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:
 - rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych,

jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),

- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,

- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),

- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice.

- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,

- zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt.

- wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

b) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,

- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,

- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,

- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

7. Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. Uczeń kończący klasę I:

a) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,

- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,

- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,

- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,

- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,

- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

b) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),

- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje

w zakresie do 10. poprawnie zapisuje te działania.

- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,

- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

c) w zakresie pomiaru:

- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów.

- ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,

- płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,

- czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim

zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

d) w zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,

- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

8. Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę I:

a) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;

b) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;

c) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

9. Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. Uczeń kończący klasę I:

a) w zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),

- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,

- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasy, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;

b) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,

- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,

- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

10. Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna. Uczeń kończący klasę I:

a) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;

b) potrafi:

- chwycić piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,

- pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
 - wykonywać ćwiczenia równoważne;
- c) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- d) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- e) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- f) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.
- Podane umiejętności dotyczą dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym.
- Umiejętności dzieci niepełnosprawnych ustala się stosownie do ich możliwości.

11. Etyka. Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Uczeń kończący klasę I:

- a) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);
- b) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;
- c) zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;
- d) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- e) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- f) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach

II. Treści nauczania – wymagania szczegółowe na koniec klasy III szkoły podstawowej

1. Edukacja polonistyczna.

Uczeń kończący klasę III:

- a) korzysta z informacji:
 - uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
 - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
 - wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
 - zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;
- b) analizuje i interpretuje teksty kultury:
 - przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
 - w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
 - czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
 - ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,
 - pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

c) tworzy wypowiedzi:

- w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie.
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe.
- dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście.
- pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,
- przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

3. Język obcy nowożytny.

- a) wie, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);
- b) reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;
- c) rozumie wypowiedzi ze słuchu:
- rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,
 - rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać.
 - rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,
 - rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);
- d) czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;
- e) zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w miniprzedstawieniach teatralnych;
- f) przepisuje wyrazy i zdania;
- g) w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;
- h) współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.

3. Edukacja muzyczna.

a) w zakresie odbioru muzyki:

- zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:
 - śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,
 - gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
 - realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
 - tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego.
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz).

- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznym: charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);

b) w zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

4. Edukacja plastyczna.

a) w zakresie percepcji sztuki:

- określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,

- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);

b) w zakresie ekspresji przez sztukę:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);

c) w zakresie recepcji sztuki:

- rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,

- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

5. Edukacja społeczna.

a) odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;

b) identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;

c) wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

d) jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;

e) zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;

f) zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie

mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;

g) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;

h) wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;

i) zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

6. Edukacja przyrodnicza.

a) obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;

b) opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych;

c) nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;

d) wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;

e) wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;

f) podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);

g) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:

- wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
- znaczenie powietrza i wody dla życia,
- znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);

h) nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);

i) zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;

j) dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżnica, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

7. Edukacja matematyczna.

a) liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;

b) zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;

c) porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);

d) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;

e) podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;

f) rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);

g) rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);

h) wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;

- i) mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości: posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
- j) waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- k) odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- l) odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
- m) odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;
- n) podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
- o) odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
- p) rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
- q) rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

9. Zajęcia komputerowe.

- a) umie obsługiwać komputer:
 - posługuje się myszą i klawiaturą,
 - poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- b) posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;
- c) wyszukuje i korzysta z informacji:
 - przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
 - dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
 - odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;
- d) tworzy teksty i rysunki:
 - wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
 - wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;
- e) zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów:
 - wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwęża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,
 - ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
 - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.

9. Zajęcia techniczne.

- a) zna środowisko techniczne na tyle, że:
 - orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,

- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);
- !) realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:
 - przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
 - rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
 - posiada umiejętności:
 - odmierzania potrzebnej ilości materiału,
 - cięcia papieru, tektury itp.,
 - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,
 - w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;
- c) dba o bezpieczeństwo własne i innych:
 - utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
 - właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
 - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

10. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.

- a) w zakresie sprawności fizycznej:
 - realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,
 - umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;
- b) w zakresie treningu zdrowotnego:
 - przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
 - skacze przez skakankę, wykonuje przeskok i obunóż nad niskimi przeszkodami,
 - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;
- c) w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:
 - posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kołuje, odbija i prowadzi ją,
 - jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,
 - bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
 - wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;
- d) w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:
 - dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
 - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,

- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem;
- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole;
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem;
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

11. Etyka.

- rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym;
- zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;
- wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;
- wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”;
- starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości;
- wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.

Wymagania edukacyjne przedstawiane są uczniom i rodzicom do 20 września każdego roku szkolnego w formie ustnej lub pisemnej i fakt ten zanotowany jest w dzienniku zajęć lekcyjnych. Informacja obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.

Rozdział III - Rola, rodzaj i funkcje oceny.

1. Ocena opisowa

Ocena opisowa to ustne lub pisemne poinformowanie o postępach ucznia.

Ma ono dostarczyć informacji: uczniowi - rodzicom - nauczycielowi.

- Uczniowi dostarcza informacji o efektach jego szkolnej aktywności, wskazówek jak pokonać napotkane trudności; motywuje do dalszego wysiłku; jest zachętą do samooceny; umacnia wiarę we własne możliwości.
- Rodzicom dostarcza rzetelnej, szczegółowej informacji o ich dziecku, na podstawie której będą mogli w porę podejmować właściwe działania na rzecz jego dalszego, prawidłowego rozwoju.
- Nauczycielowi dostarcza informacji na jakim poziomie rozwoju znajduje się uczeń w danym momencie edukacji oraz o tym czy stosowany przez nauczyciela system pracy z uczniem jest efektywny.

2. Ocena opisowa powinna spełniać następujące funkcje:

- diagnostyczną - dając odpowiedzi na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela,
- informacyjną - przekazując informacje, co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, nauczyć. jakie dziecko zdobyło umiejętności, co już potrafi, jaki jest wkład jego pracy,
- korekcyjną - odpowiadając na pytanie, co uczeń ma już opanowane, co robi dobrze, nad czym musi

jeszcze popracować, co poprawić, zmienić, udoskonalić,

- rozwojową - odpowiadając na pytania, czy dokonują się zmiany w samym dziecku, jakie jest tempo i dynamika tych zmian.

3. Oceny śródroczne i roczne

- Ocena śródroczna - jest wynikiem półrocznej obserwacji, zawiera zalecenia i wskazówki dla ucznia dotyczące postępów w nauce jak i rozwoju społeczno-emocjonalnego. Ocena ta jest skierowana do dziecka i jego rodziców w formie pisemnej na formularzu opracowanym przez nauczycieli kształcenia zintegrowanego (załącznik 1, 2, 3).
- Ocena roczna - opisowa - podkreśla zmiany w rozwoju dziecka wynikające ze stosowania wskazówek zawartych w ocenie śródrocznej. Ma ona charakter diagnostyczno-informacyjny, aby rodzice po zapoznaniu się z jej treścią mogli jak najlepiej wspomagać dziecko w dalszym jego rozwoju.
- Ocena z zachowania - jest również oceną opisową. Wyraża opinię o spełnieniu przez ucznia obowiązków

szkolnych, jego kulturze, postawie wobec kolegów i innych osób oraz aktywności społecznej.

4. Rodzaje arkuszy ocen:

- karta wstępnej obserwacji rozwoju ucznia i jego możliwości lub diagnoza wstępna - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju, (zał. Nr 1)
- ocena śródsesemestralna - informująca ucznia i jego rodziców o postępach i zachowaniu, wyrażnie wskazująca to, co należy usprawnić, z podziałem na konkretne umiejętności i wiadomości (zał. Nr 2)
- ocena bieżąca - stosowana na co dzień jako zapis w dzienniku i na pracach dzieci
- ocena podsumowująca: śródroczna (wyrażona w postaci tabelarycznej zał. Nr 3) i końcoworoczna - wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,
- karta obserwacji ucznia klas 1-3 (obserwacji dokonuje się 4 razy w każdym roku szkolnym przez I etap edukacji (zał. Nr 4), stanowi podstawę do oceny rozwoju ucznia w pełnym 3 letnim cyklu edukacyjnym.
- końcowa ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - diagnoza końcowa podsumowująca I etap kształcenia

5. W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

- Indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego
- Stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności,
- Umiejętność rozwiązywania problemów.
- Postępy dziecka w rozwoju społeczno - emocjonalnym

Rozdział IV - Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

a) Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

- ustne sprawdzanie wiadomości i umiejętności uczniów
- prace pisemne np. (dłuższe wypowiedzi ciągłe)
- sprawdziany - trwają od 30 - 45 minut i muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu tygodnia; w tygodniu mogą być tylko dwie takie prace
- testy trwają 2/3 godziny i mogą być przeprowadzane w częściach w ciągu 2 dni; muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu 2 tygodni, w ciągu tygodnia może być jeden taki test
- obserwacja uczenia się (praca w grupie)
- posługiwanie się książką (głównie w przedmiotach humanistycznych)
- aktywność
- zadania domowe

- prace samodzielne np. albumy, makiety, plansze informacyjne
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I - III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:

- ciche czytanie
- głośne czytanie
- przepisywanie
- pisanie ze słuchu
- pisanie z pamięci
- wypowiedzi ustne
- wypowiedzi pisemne
- recytacja
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
- liczenie pamięciowe
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych
- układanie zadań
- przeprowadzanie pomiarów
- stosowanie technik plastycznych i technicznych
- dokładność i estetyka wykonania prac
- wiedza o sztuce
- śpiewanie
- czytanie i zapisywanie nut
- rozpoznawanie utworów muzycznych
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych
- sprawność fizyczna
- aktywność na lekcji
- praca w zespole

3. Zasady oceniania

- W klasach I-III ocena klasyfikacyjna śródroczna i końcoworoczna jest oceną opisową. Ocena z zachowania jest oceną wyłącznie opisową (śródroczna semestralna przygotowana w postaci tabelarycznej). Dopuszcza się stosowanie w dziennikach lekcyjnych znaków „+ , -„ przyporządkowanych konkretnym wymaganiom, stanowiących informację do tworzenia oceny opisowej.
- Śródroczna ocena semestralna przygotowana jest w postaci tabelarycznej, w której osiągnięcia w nauce oceniane są na trzech poziomach: pełny, częściowy, minimalny. Natomiast osiągnięcia wychowawcze określone są na poziomach: zawsze, często, najczęściej nie (zał. nr 3)
- Ocena końcoworoczna jest oceną opisową i ujmuje:
 - osiągnięcia wychowawcze:
 - wywiązywanie się z obowiązku ucznia
 - postępowanie zgodnie z dobrem społeczności szkolnej
 - dbałość o honor i tradycje szkoły
 - dbałość o piękno mowy ojczystej
 - godne i kulturalne zachowanie w szkole i poza nią
 - okazywanie szacunku innym osobom
 - dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób

- umiejętność wypowiadania się
- technikę czytania i pisania
- podstawy ortografii i gramatyki
- liczenie w zależności od poziomu nauczania
- rozwiązywanie zadań tekstowych
- ogólną wiedzę o otaczającym świecie
- opanowanie treści języka obcego nowożytnego
- posługiwanie się komputerem i wybranymi programami
- zaangażowanie w zajęcia o charakterze artystycznym i sportowym
- osobiste osiągnięcia uczniów.

4. Szczegółowe kryteria na poszczególne oceny

a) Skala ocen - zgodnie z WSO

• Oceny w skali od 1-6

Ocena określa poziom osiągnięć ucznia w odniesieniu do standardów wymagań.

Ocenę - **celujący** - nie określa się wymagań, ale przyjmuje się zasadę spełniania wymagań na ocenę - bardzo dobry oraz prezentowania przez ucznia innych ważnych wiadomości ze względu na daną dziedzinę osiągnięć edukacyjnych.

Ocenę - **bardzo dobry** - otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności z poszczególnych obszarów edukacyjnych.

Ocenę - **dobry** - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości obszarów edukacyjnych.

Ocenę - **dostateczny** - otrzymuje uczeń, który opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności.

Ocenę - **dopuszczający** - otrzymuje uczeń, który opanował niezbędne minimum podstawowych wiadomości i umiejętności.

Ocenę - **niedostateczny** - otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności z poszczególnych obszarów edukacyjnych.

Przy ustaleniu oceny z zajęć zdrowotno-ruchowych, edukacji plastycznej, technicznej i muzycznej należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfikacji tych zajęć.

b) Prace dodatkowe

Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

c) Nieprzygotowanie do zajęć

Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć dwa razy w ciągu semestru oraz po nieobecności z powodu choroby - niedyspozycji (odrębnie). Fakt nieprzygotowania uczeń zgłasza na początku zajęć. W przeciwnym razie nie będzie on uwzględniony. W przypadku niezrozumienia określonego zagadnienia, partii materiału, uczeń powinien zgłosić to nauczycielowi, który udzieli mu pomocy lub wyznaczy ucznia (za jego zgodą), do udzielenia pomocy koleżeńskiej.

d) Ocenianie prac pisemnych

6	100% + ZADANIE DODATKOWE
5	100% - 91%
4	90% - 71%
3	70% - 51%
2	50% - 30%
1	PONIŻEJ 30%

1 - Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności

• **EDUKACJA ARTYSTYCZNA**

6 - Z dużym zaangażowaniem, na wysokim poziomie artystycznym, twórczo wykorzystuje zdobyte wiadomości, poszukuje własnych oryginalnych rozwiązań

5 - Starannie i dokładnie wykonuje zadania określone przez nauczyciela, potrafi samodzielnie wykorzystywać zdobyte wiadomości

4 - Poprawnie wykonuje zadania zaproponowane przez nauczyciela

3 - Mało wysiłku wkłada w wykonanie zadań, nie w pełni opanował wiadomości

2 - Niedbale wykonuje zadania, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach

1 - Nie wykonuje zadań, nie opanował wiadomości

• **EDUKACJA ZDROWOTNO - RUCHOWA**

6 - Jest bardzo sprawny fizycznie, reprezentuje klasę lub szkołę w zawodach sportowych, zawsze zdyscyplinowany i zaangażowany

5 - Sprawnie i chętnie wykonuje zadania, przestrzega zasad bezpieczeństwa

4 - Poprawnie wykonuje zadania, jest zdyscyplinowany

3 - Mało wysiłku wkłada w wykonywanie zadań

2 - Niedbale i niechętnie wykonuje zadania, mało zdyscyplinowany

1 - Nie wykonuje ćwiczeń, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa i dyscypliny

g) Dopuszcza się także stosowanie w dziennikach lekcyjnych następujących znaków:

- „bz.” - brak zadania,
- „np.” - nieprzygotowany
- „bp.” - brak przyborów, pomocy, zeszytów i książek
- „0” - nieobecność dziecka podczas zajęć ocenianych z np. edukacji plastycznej, technicznej.

h) Inne oznaczenia przyjęte przez nauczyciela powinny być przekazane uczniom i ich rodzicom np. za trzy plusy można otrzymać ocenę bardzo dobrą (stosowane w zapiskach własnych nauczyciela).

i) W klasach I - III przeprowadzane będą testy na wejście, diagnozujące poziom wiedzy i umiejętności ucznia na danym poziomie edukacyjnym.

j) W klasie I - III przeprowadzane będą również testy kompetencji na zakończenie edukacji danego poziomu.

k) Pod koniec pierwszego etapu edukacji dopuszcza się możliwość przeprowadzenia zewnętrznego testu kompetencji dla klas III.

l) Wyniki testu w formie pisemnej zostają przekazane rodzicom.

m) Prace sprawdzające (dyktanda, sprawdziany, testy) będą oceniane wg obowiązującej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami, gromadzone w teczkę wychowawcy i udostępniane rodzicom na zebraniu.

n) Wszystkie rodzaje ocen otrzymywane przez ucznia odnotowywane są przez nauczyciela w dzienniku lekcyjnym w odpowiedniej edukacji z zachowaniem słownego opisu (podział na umiejętności i wiadomości).

o) Podstawą do ustalenia oceny semestralnej są oceny cząstkowe z edukacji społecznej, przyrodniczej, języka angielskiego, zajęć komputerowych, z edukacji plastycznej, technicznej, muzycznej i fizycznej, edukacji polonistycznej i matematycznej.

- p) Nauczyciel obserwując ucznia i jego rozwój, gromadzi swoje obserwacje, karty obserwacji, w których notuje swoje spostrzeżenia i uwagi. Zbiera również karty pracy ucznia, prace pisemne, testy, kartkówki sprawdziany, jego prace plastyczne, literackie - przechowuje je w segregatorach lub miejscu wyznaczonym w klasie. Na tej podstawie dokonuje oceny opisowej na koniec semestru I i II.
- q) Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.
- r) Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek ze strony ucznia oraz jego możliwości w tym zakresie.
- s) Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć dwa razy w ciągu semestru oraz po nieobecności z powodu choroby, odrębnie. Fakt nieprzygotowania uczeń zgłasza na początku zajęć, w przeciwnym razie nie będzie on usprawiedliwiony.
- t) W przypadku niezrozumienia określonego zagadnienia, partii materiału, uczeń powinien zgłosić to nauczycielowi.

Rozdział V- Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są **uczniom** na jednych z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych.
2. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych, a dodatkowo potwierdzony podpisem rodzica na liście potwierdzającej zapoznanie się z aktami wewnętrznymi szkoły. Informacja na temat wymagań edukacyjnych obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.
3. Ocenianie ucznia w nauczaniu zintegrowanym jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Nauczyciel sprawdza wykonywane prace, chwali za wysiłek, za chęci, za pracę. Nagradza uśmiechem, pochwałą, gestem oraz wskazuje, co uczeń powinien zmienić, poprawić czy wyeksponować. Podkreśla, więc osiągnięcia ucznia, ale nie porównuje go z innymi uczniami.
4. Nauczyciel stosuje wszystkie dostępne sposoby oceniania wspomagającego, tj.: obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim i motywuje do dalszych wysiłków. Uczeń powinien mieć pewność, że w toku uczenia się ma prawo do popełniania błędów, do rzetelnej informacji, z której jasno wynika, co zrobił dobrze, co źle, a co musi zmienić, aby było lepiej. Taka informacja wywołuje motywację do dalszego wysiłku w celu dokonywania korekty poprzez kolejne działania.
5. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy zajdzie taka potrzeba.
6. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz w czasie dni otwartych szkoły.

7. Podczas zebrań z rodzicami organizowanymi w ciągu semestru nauczyciel przekazuje informacje o postępach dziecka na specjalnie przygotowanych kartach, w postaci ocen cyfrowych z poszczególnych edukacji z podziałem na umiejętności. (Zał. Nr 2)
8. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do zajęć – rodzice informowani będą podczas organizowania indywidualnych spotkań z nauczycielem.
9. W przypadkach niemożliwego kontaktu - wysłanie listu - wezwanie do szkoły na indywidualną rozmowę lub ostatecznością będzie wizyta w domu dziecka nauczyciela-wychowawcy i pedagoga.
10. Prace ucznia (zeszyty dyktand, prace samodzielne, sprawdziany, prace plastyczne itp.) udostępniane są rodzicom na ich prośbę.
11. Ocenę śródroczną otrzymuje rodzic po zakończeniu semestru na specjalnie przygotowanym arkuszu, odrębnym dla poszczególnych poziomów nauczania (kl. I, II, III).(zał nr 3)
12. Ocenę roczną otrzymuje rodzic w dniu zakończenia roku szkolnego na świadectwie szkolnym.
13. Po zakończeniu pierwszego etapu edukacyjnego uczeń może zostać nagrodzony:
 - a) dyplomem
 - b) nagrodą np. książkową.

Rozdział VI - Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych.

1. W klasach I-III dopuszcza się poprawianie oceny bieżącej na prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) w formie dogodnej dla ucznia (pisemnej, ustnej lub łącznej).
2. Nie dopuszcza się w klasach I-III zmiany oceny klasyfikacyjnej.
3. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Spis załączników:

Załącznik Nr 1 – karta wstępnej obserwacji ucznia klasy 1

Załącznik Nr 2 – karta oceny śródsesestralnej ucznia klas 1-3

Załącznik Nr 3a – karta oceny sesestralnej śródrocznej ucznia klasy 1

Załącznik Nr 3b – karta oceny sesestralnej śródrocznej ucznia klasy 2

Załącznik Nr 3c – karta oceny sesestralnej śródrocznej ucznia klasy 3

Załącznik Nr 4 – karta obserwacji ucznia klas 1 -3 w 3 letnim cyklu edukacyjnym

Załącznik Nr 5 – Zachowanie – kryteria szczegółowe